

de VRIJBRIEF

LIBERTARISCH TIJDSCHRIFT

MAANDBLAD No. 106
DECEMBER 1986

PRIVATISEREN

Privatiseren is in. In veel landen worden overheidstaken afgestoten naar privé-ondernemers.

Voorals in Engeland zijn veel staatsbedrijven afgestoten. Net als in Frankrijk blijkt er grote belangstelling te zijn om de aandelen van die bedrijven te kopen; zowel door grote als door kleine beleggers. Dit is één van de bewijzen dat staatsbezit helemaal niet nodig is.

Dat deze stroming op gang gekomen is, is voor een groot deel te danken aan libertarische acties die in die richting gewerkt hebben. Dit feit mag echt wel wat meer bekend worden.

In Amerika en in Engeland zijn enkele particuliere (libertarische) instituten die de overheid adviseren bij haar privatiseringswerk. Niet altijd lukt het om de nieuwe onderneming "compleet" op de vrije markt te brengen. Soms blijft de onderneming nog een monopolie houden. Dan is er natuurlijk niet echt sprake van privatiseren. Maar ondanks dat is het toch een stap in de goede richting die in een later stadium gecompleteerd kan worden.

Wij hopen dat deze trend zich in 1987 voortzet. Wij zijn van plan om in het voorjaar een Trefpunt over Privatisering te organiseren.

Redactie en administratie van de VRIJBRIEF wensen u een gelukkig 1987, waarin we hopen door te kunnen gaan met het werken aan meer Vrijheid.

Ir. H.J. JONGEN SR.
Voorzitter Stichting LIBERTARISCH CENTRUM.

UIT DE INHOUD

Lage Landen Najaarsconventie 1987
pagina 2

De Zedelijke Beginselen van het Kapitalisme
pagina 3

Leef Libertarisch
pagina 5

Samenvatting Ontwerp-Grondwet Suriname
pagina 7

Open Mind Festival
pagina 10

Boekrecensie
pagina 12

De Aandelenbeurs
pagina 16

LAGE LANDEN NAJAARSCONVENTIE 1987

LIBERTARISME: WAT JE ERMEE KUNT IN HET DAGELIJKS LEVEN

In het najaar van 1987 krijgt u de unieke kans een regionale conventie bij te wonen. Deze conventie is in eerste instantie bedoeld voor Nederlandstaligen uit Nederland en België, maar zal daarnaast ook een belangrijk aantal Engelstaligen verwelkomen. (Uit Noorwegen, Zweden, G.B. en Amerika, e.a.)

PRAKTISCH LIBERTARISME

Het thema zal Praktisch Libertarisme zijn. Het ligt in de bedoeling een aantal lezingen en workshops te bieden waarin Libertarische principes worden toegepast op specifieke gebieden, uiteenlopend van persoonlijke ethiek, marketing/verkoop van het Libertarisme, individuele bevrijding (volgens Harry Browne), tot de werking van de markt, bijvoorbeeld op het gebied van beleggen.

Mocht u wensen en/of suggesties hebben geef die dan aan ons door; om ze nog in te kunnen passen, willen we die suggesties graag vóór 31 januari 1987 van u horen.

WAAR EN WANNEER ?

Er wordt gezocht naar een locatie in het gebied Benelux/ Duitsland waar zo'n 100 deelnemers geriefelijk kunnen verblijven, genietend van de conventie, de natuur, en onderlinge ontmoetingen. De conventie zal aanvangen op woensdagavond 21 oktober en wordt afgesloten op zondagmiddag 25 oktober 1987. (vijf dagen tijdens de Nederlandse Herfstvacantie.) Deze data zijn bewust gekozen om het gezinnen en jongeren mogelijk te maken om deel te nemen.

KOSTEN DEELNAME

Om u vast een indruk te geven over de prijzen van deze conventie geven we hierbij onderstaande prijzen onder het voorbehoud dat de lokatie die we op het

oog hebben de conventie de gewenste faciliteiten kan verlenen. In het jan '87 nummer komt de definitieve opgave.

De prijs voor deelname bedraagt f 480,= (\$ 220,=, BF 9150,=)

Early Bird: Bij inschrijving en betaling vóór 1 augustus 1987 is de prijs f 430,= (\$195,=, BF 8150,=)

Very Early Bird: Iedereen die inschrijft en betaalt vóór 18 april 1987 betaalt slechts f 355,= (\$ 160,=, BF 6750,=)

ALS DATUM VOOR INSCHRIJVING GELDT DE DATUM VAN BIJSCHRIJVING OP DE BANKREKENING VAN LIFHAS !

Uiteraard zijn de bedragen lager wanneer het om kinderen gaat. De daarvoor verschuldigde prijs kunnen we nog niet opgeven. Deze prijs zal met het hotel moeten worden vastgesteld, en is mede van de leeftijd van de kinderen afhankelijk.

Voor abonné's van de Vrijbrief, Free Network News, Tenk, Ideer om Frihet, kan een korting van f 20,= (\$ 9,= BF 380,=) worden verleend.

INSCHRIJVING

U kunt zich inschrijven door het verschuldigde bedrag over te maken op rekening MEES & HOPE te Schiedam nr. 25.81.53.962 t.n.v. Stichting LIFHAS te Schiedam (gironummer bank: 6400). Voor remises in US\$ rekeningnr. 25.81.53.989.

Mocht U vragen, suggesties en/of opmerkingen hebben dan horen wij die graag. Wij hopen u te mogen verwelkomen op deze Libertarische Najaarsconventie in oktober 1987

De organisatoren:

Walther van Hulten

Jan Smid

010 - 426.27.24.

010 - 422.36.47.

(Telefonisch contact ná 20.00 uur.)

DE ZEDELIJKE BEGINSELEN VAN HET KAPITALISME

Howard Callaway

Om de ethische aard van het kapitalisme vast te stellen is het eerst noodzakelijk om te definiëren wat ik precies onder kapitalisme versta. Dit is niet zo gemakkelijk: het kapitalisme is tot dusver alleen door zijn vijanden gedefiniëerd. Dit betekent dat "kapitalisme" een beladen woord is dat vaak diepe walging oproept en dat heel weinig aanleiding geeft tot intellectuele beschouwingen.

Kapitalisme als zodanig is slechts een politiek-economisch systeem gebaseerd op de morele gedachtegang dat ieder mens recht heeft op zijn eigen leven en op de voortbrengselen van zijn arbeid. Het meest fundamentele, ethische prerogatief van een dergelijk ideaal is dat het een mens niet toestaat om dwang uit te oefenen op een ander mens en dat het op die manier alle mensen vrijheid van handelen toestaat. Hoe men ethiek ook beschouwt, het is duidelijk dat daden alleen maar goed of slecht zijn voor zover ze in vrijheid worden verricht. Zodra iemand wordt gedwongen een daad te verrichten is die persoon, met betrekking tot die daad, noch goed, noch slecht; het bewijst dat de afdwingende persoon, groep van personen of regering, immoreel is, omdat hij de mogelijkheid tot keuze heeft uitgesloten en als zodanig heeft gehandeld tegen de ethiek in het algemeen. Een dergelijke daad is, van nature anti-ethisch.

Het is duidelijk dat het "kapitalisme" zoals hierboven beschreven, niet veel lijkt op het huidige systeem in de westerse wereld, of op welk systeem dan ook, dat ooit ergens heeft bestaan. Het heeft niet bestaan gedurende de laatste eeuw en evenmin in een andere tijd of op een andere plaats. Het ideaal waarmee we ons hier bezighouden is gefundeerd op een radicale reconstructie van de westerse filosofie en in het bijzonder op een essentieel nieuwe visie op de ethiek; een ethiek voor het leven; voor de mens.

Alle traditionele, westerse systemen - die van de verschillende joods-chris -

telijke secten, het utilitarisme en het geseculariseerde Christendom dat in het Marxisme en in alle andere vormen van socialisme ligt besloten, zijn gefundeerd op één, gemeenschappelijke, ethische veronderstelling. De gedachtegang namelijk dat de mens bestemd is om of slaaf te zijn, of slavenhouder. Door het vroege Christendom is er aan deze onjuiste dichotomie voor het eerst vorm gegeven heeft de rol van de slaaf gesanktificeerd als een morele rol, in tegenstelling tot de slavenhouder die misbruik van hem maakte. Het socialisme heeft deze doctrine geseculariseerd en een schijn van redelijkheid geweven rond deze fundamenteel mystieke bovennatuurlijke ethiek. Er is wel een verschil tussen deze twee gedachtegangen. Het Christendom wettigde slechts de bestaande zedelijke beginselen indien het één enkele meester betrof, het socialisme tracht echter het collectief tot slavenhouder te maken. Dit is de basis waarop men heeft geprobeerd om alle vormen van statisme moreel te wettigen: de individu moet ondergeschikt worden gemaakt aan de doelstellingen van de natie, de staat, het volk of welke variant hiervan dan ook. In feite houdt dit in dat geen mens het recht bezit om voor zichzelf te leven en dat hij een morele verplichting heeft ten opzichte van "anderen".

De ethische beginselen van dit kapitalisme verwerpen de geïmpliceerde dichotomie van slaaf tegenover slavenhouder die de basis vormt van de traditionele ethiek. Op ondubbelzinnige wijze gaat zij ervan uit dat ieder mens, door zijn aard als mens, recht heeft om te leven voor zijn eigen welzijn. De individu is in feite de eenheid van leven en geest en aangezien er zonder leven geen mogelijkheid bestaat van keuze of van ethiek, wordt het duidelijk dat ieder mens het hoogste goed moet vormen waarop al zijn daden zijn gericht.

Dit wil zeggen dat de grote waarde van de maatschappelijke wisselwerking en de uitwisseling van spirituele en materiële waarden in de maatschappij alleen gerealiseerd kunnen worden op basis van vrijwilligheid. De mens moet de middelen voortbrengen voor zijn eigen voortbestaan. Deze voortbrenging en creatie kunnen alleen tot stand komen door vrijheid; een mens kan nooit gedwongen worden om te denken en zal dat alleen doen wanneer hij daar behoefte toe voelt. Slavernij doodt de prikkel tot leven en scheppen; het doet de menselijkheid wegrotten uit de mens. De enige werkelijke menselijke samenleving moet er een zijn waarin allen vrij zijn om te scheppen en te leven, hetgeen betekent dat ze vrij moeten blijven om dat wat ze hebben geschapen te behouden. In deze zin vereist het kapitalisme zedelijke levensbeginselen voor de mens. Niet om slechts voort te bestaan op welke manier dan ook, maar om als een mens te leven; als mens en als rationeel wezen ... een wezen dat moet voortbrengen om te kunnen leven en voor wie de rede het belangrijkste middel is om voort te bestaan. De brute kracht van de dwang die tegenwoordig in alle landen wordt toegepast en die gewettigd wordt door een beroep op de slaafse deugden van opoffering en zelfontzegging, is in feite juist het tegenovergestelde van de rede. Het is de poging om te leven op het niveau van een roofdier en met dezelfde middelen. Dwang is op zichzelf niet creatief; er kan alleen maar gestolen worden of er kan alleen maar vernietigd worden wat al is geschapen door een vrij denkend en werkend mens. Op die manier zal dwang zichzelf vernietigen; dwang brengt nooit iets voort om het leven in stand te houden.

Er kleven ongetwijfeld euvels aan datgene wat doorgaans doorgaat voor "kapitalisme", maar die kwalen worden veroorzaakt door verschillende vormen van dwang. De goede dingen dezer aarde, zowel spiritueel (d.w.z. intellectueel), als

materieel, zijn geschapen door vrije mensen met vrije geesten. Daaruit volgt dat het kwade tot stand is gebracht, direct of indirect, door statisme, collectivisme en dwang; d.w.z. door slavernij!

Juist zoals het relatief kapitalistische Amerika en Engeland het Hitler-regiem ten val hebben gebracht in de nadagen van het Nationaal-Socialisme, zo kunnen ook de overblijvende stadia van menselijke slavernij vernietigd worden. Maar dit is alleen mogelijk wanneer er een morele rechtvaardiging bestaat voor de vrijheid. Vrijheid, menselijkheid en kapitalisme zijn alleen binnen een beschaving van rationele ethiek mogelijk. Binnen de huidige, decadente cultuur van religieus en sociaal mysticisme is de mens gedoemd tot volledige ondergang of, wat nog erger zou zijn, tot een terugvallen in de duistere middeleeuwen waarin alle verworvenheden van de afgelopen eeuwen zullen verdwijnen, terwijl de mens verzinkt in een diepe hel.

Vrijheid en slavernij zijn niet met elkaar te rijmen; evenmin als mens en antimens. Wil de mensheid blijven voortbestaan en zijn menselijkheid behouden, dan moet de gedachte worden losgelaten dat de toevlucht tot fysieke kracht geheiligd wordt door een doel, hoe verheven dat doel ook moge zijn. Er kan geen rechtvaardiging bestaan voor slavernij en dood. De tegenwoordige wereldcrisis illustreert perfect wat een dergelijke rechtvaardiging teweeg brengt. De enige remedie hiertegen is een morele revolutie, niet een revolutie die alleen veranderingen brengt in de heersers of in de details van de rechtvaardiging waarop het statisme berust, verandering brengt. De ware radicaal streeft naar een verandering van het menselijke denken en van de totale ethisch-intellectuele cultuur van de menselijke samenleving. Zoals bij elke andere vorm van het menselijke scheppen, kan dit alleen worden bereikt door rede en overreding toe te passen. Het ware kapitalisme en de ware menselijke vrijheid kunnen alleen tot stand komen door methoden die zijn gebaseerd op dezelfde ethische beginselen.

LEEF LIBERTARISCH

Regelmatig wordt gesteld dat libertariërs onverbeterlijke individualisten zijn. "Leven en laten leven," is hun devies. "Ik zal jou niet in de weg zitten, en jij mij niet." De libertariër wordt gezien als swingende einzelgänger die vrijelijk een beetje voorthobbelt en de ander daarbij totaal negeert of "laat leven."

Veruit de meeste mensen hebben echter geheel andere behoeften, ze zijn geen kluisenaar maar gezellige wezens, medemens met emoties. Samen werken, lachen, huilen, zijn wezenlijke menselijke trekjes. Als we het koud hebben, wat in dit jaargetijde geen zeldzaamheid is, kun je natuurlijk de kachel hoger zetten, maar bij echte koude "tot op het bot," is er maar een ding dat werkt: lijfelijk contact met een medemens.

Hoe passen we deze al te menselijke behoeften in het libertarische "leven en laten leven?" Voor het samen werken is er een antwoord: we sluiten, op basis van vrijwilligheid, een contract. Maar bij ons emotionele privé-leven klinkt het afsluiten van zo'n contract wel erg formeel en omslachtig. Wat voor contracten zou je allemaal niet moeten aangaan?

Afspraken

Toch is dit wat we voortdurend doen. We hoeven hierbij niet alleen aan het huwelijkscontract met de partner te denken, maar ook, en vooral, aan de honderden kleine afspraakjes die we bijna dagelijks maken: voor het drinken van een kopje thee bij een vriendin, voor het tijdstip waarop de behanger komt, voor deelname aan de volleybalcompetitie. Dit soort vrijwillige overeenkomsten zijn er in alle soorten. Soms maken we een specifieke afspraak, soms ook is dat helemaal niet nodig omdat beide partijen exact weten wat ze te verwachten hebben. Voor de gemeenschappelijke maaltijden in het gezin is er een schema, bij lidmaatschap

van een vereniging ben je op bepaalde tijden beschikbaar. Iedereen weet wanneer zijn of haar aanwezigheid wordt verwacht.

Libertarisme heeft niets met egocentrisch individualisme van doen, het sluit het zelfs uit. Libertariërs zijn volwaardige gemeenschapsmensen. Ze kunnen zonder terughouding meedoen. Het enige verschil is dat ze er van uitgaan het recht te hebben contracten op te zeggen. Dit eist verantwoordelijkheid, je kunt b.v. je kinderen niet zomaar op straat zetten. In overleg met andere partijen zijn er echter altijd verantwoorde oplossingen te vinden voor het beëindigen van een afhankelijkheid of van wederzijdse verwachtingen.

Libertariërs gaan ervan uit dat leven synoniem is met veranderen. Ze proberen hun lot te verbeteren door in hun "contracten" regelmatig verschuivingen aan te brengen. Ze kiezen voor een andere bakker wanneer ze ontdekken dat deze beter brood bakt. Ze kiezen voor een andere ziektekostenverzekering wanneer deze voor dezelfde service een lagere premie rekent. (En ze worden boos omdat dit bij het verplichte ziekenfonds niet kan.)

Consequenties van samenspel

Liefde voor vrijheid, de eigen verantwoordelijkheid, houdt echter geenszins een gebrek aan liefde voor de medemens in. Juist door steeds bewust te kiezen, af te wegen, realiseer je je de consequenties van je gedrag, niet alleen voor jezelf, maar ook voor de ander. Misschien dat de genoemde bakker brodeloos wordt. Is het liefdeloos om dan toch zijn brood niet te kopen? Het antwoord is "Nee." Hij blijft een man die ongetwijfeld op een andere manier zijn kost kan verdienen. Het is zelfs mogelijk dat hij er straks blij mee is kok of iets dergelijks te zijn geworden.

De consequenties van het opzeggen van het samenspel zullen meestal buiten onze waarneming vallen. Maar is dat een reden om de nieuwe bakker geen kans te geven? Want ook deze heeft een gezin dat gevoed en gehuisvest moet worden. Veranderen heeft altijd gevolgen. De verantwoordelijkheid voor het opvangen daarvan ligt bij beide partijen. (De overeenkomst in het voorbeeld is wat te vrijblijvend om mijn verantwoordelijkheid duidelijk te kunnen zien. Anders wordt het wanneer de partijen expliciet afspraken maken, bijvoorbeeld bij een dienstverband. Meestal worden bij het aangaan van een dergelijke afhankelijkheid terecht opzegclausules besproken.)

Wat het helpen van mijn vroegere bakker betreft, zal de hulp niet bestaan uit doorgaan mijn brood bij hem te bestellen en alles bij het oude te laten. Dat klinkt hard, maar een dergelijk, duidelijk signaal is niet te voorkomen in een dynamische samenleving. Overigens is het helemaal niet onmogelijk dat mijn oude bakker door deze impuls zelfs beter brood gaat bakken, dan kan ik weer bij hem bestellen. Vertellen waarom ik naar een andere bakker ga, het signaal, blijkt tegelijk mijn hulp aan hem te zijn.

Signalen doorgeven

Liefde voor de gemeenschap betekent signalen doorgeven, laten weten hoe je er over denkt, in de praktijk. Permanent zoeken naar de beste alternatieven. Zonder gemeenschap kan dat niet, er zijn dan geen alternatieven. De kluzenaar is geen libertariër. Hij is alleen vrij door zijn isolement. Je zou hem zelfs kunnen beschrijven als een collectivistisch hoogtepunt, hij kiest nooit, berokkent niemand per ongeluk schade; voor hem is iedereen gelijk en van dezelfde oninteressante grijze kleur. De heremiet kent geen enkele verantwoordelijkheid voor de medemens, hij zal hooguit een gebed aan de mensheid als geheel wijden, maar het individu laat hem koud. De libertariër daarentegen kiest voortdurend. Andere mensen, individuen, zijn hierin betrokken

en ondergaan de consequenties van het veranderen en opzeggen van contracten. Dit betekent een intensieve samenwerking met, en verantwoordelijk voor de partners.

"Leven en laten leven," is iets anders dan vrijblijvend rommelen. "Leven," betekent verandering niet schuwen. "Laten leven," is mede verantwoordelijk zijn voor de consequenties die de veranderingen in mijn leven voor anderen hebben.

LOUIS VAN STEKELENBURG

Binnenkort verschijnt:

THE AYN RAND LEXICON

OBJECTIVISM FROM A TO Z

Edited by Harry Binswanger.

Een makkelijk toegankelijke bundeling van haar belangrijkste uitspraken over meer dan 400 onderwerpen. In één deel zijn nu haar ideeën verzameld gebaseerd op haar filosofie van het OBJECTIVISME.

Ayn Rand is de wereldberoemde filosofe en best-seller auteur van o.a. ATLAS SHRUGGED, THE FOUNTAINHEAD, THE VIRTUE OF SELFISHNESS, PHILOSOPHY WHO NEEDS IT, enz.

U kunt dit boek bestellen door overmaking van f 71,- (incl. port) op girorek 3301445 t.n.v. **Libertarisch Boekcentrum, P.B. 336, 2100 AH Heemstede. Tel. 023-290941.** Na verschijnen (nov-dec) wordt het boek direct toegestuurd. adv.

SAMENVATTING ONTWERP-GRONDWET SURINAME

Een grondwet omschrijft de rechten en vrijheden van de burgers en hoe die beschermd worden. In dit ontwerp, aangeboden aan de SVR-Pendawalima, zijn vele rechten van de mens overgenomen uit het Handvest van de Organisatie van Amerikaanse Staten, waartoe ook Suriname behoort. Behalve ieders persoonlijke vrijheid beschermt deze grondwet ook ieders recht om zijn arbeidskracht naar eigen ingeving in te zetten en de vruchten van zijn inspanningen naar eigen inzicht te besteden.

De beperkingen die dit ontwerp aan de overheid oplegt, werden vooral geïnspireerd door de staatsinrichting van Zwitserland en de U.S.A. Voor Suriname wordt niet, zoals in de U.S.A., een driedeling van macht voorgesteld, maar een vijfdeling. De wetgevende, parlementaire, rechterlijke, financiële en uitvoerende macht in Suriname zullen elkaars fouten beter kunnen afstraffen dan momenteel in de U.S.A. het geval is. Uit de Zwitserse staatsinrichting werd het idee van de volksraadpleging overgenomen. Het werd voor Suriname pasklaar gemaakt door iedere willekeurige groep van 1.000 burgers het recht te geven wetgevingsinitiatieven te ontplooiën en de referendum-procedure op gang te brengen. Een democratisch verkozen Grondwettelijke Raad zal elk voorstel aan de grondwet toetsen. Alleen die wetontwerpen worden in stemming gebracht die de autonomie en het zelfbeschikingsrecht van iedere burger intact laten. Bovendien zal deze Grondwettelijke Raad de hoogste rechters benoemen.

Deze referendum-procedure maakt politieke partijen - eens de vloek van de democratie genoemd - nagenoeg overbodig. Er komt een directe, in plaats van een indirecte democratie. In het multi-

tijen etnisch gebonden zijn, zal deze grondwet daarom een definitief einde maken aan alle rassenconflicten. Rassenconflicten zijn immers in de eerste plaats politieke conflicten. Aan de politiek wordt nu praktisch alle conflictstof ontnomen. De resterende geschillen kunnen door de onafhankelijke rechter worden afgehandeld. Een door de President van de Republiek benoemde Financiële Raad krijgt een vetorecht over elke begrotingspost van de regeringsbegroting. Dit om te voorkomen dat parlementariërs met geld smijten in de hoop herkozen te worden.

De rechterlijke macht is traditioneel dat deel van de democratie dat nog enig respect van de burgers geniet. Door in het nieuwe Suriname de beslechting van geschillen van het Parlement naar de rechterlijke macht te verschuiven, ontstaat een nieuw staatsbestel. Men zou dat geen democratie moeten noemen, maar een krtarchi (afkomstig van het Griekse kriteis, rechter en archein, regelen). De krtarchi was lange tijd het gangbare stelsel in het oude Israël. Het was ook de heersende maatschappijvorm van het Caraïbische gebied, toen Columbus er in 1492 voet aan wal zette.

Mr. M.M. van Notten

FREEDOM NETWORK NEWS

De maandelijkse nieuwsbrief van Libertarian International.

Vrijbrief abonnees kunnen zich abonneren door f 30,- of BF 560 op rekening van het Libertarisch Centrum over te maken onder vermelding van FNN. adv.

Dat de rente bij ons betrekkelijk laag is, mag goed zijn voor de economie en voor de investeringen, maar voor de spaarders is het een minder groot succes. Als u over een

garantiepolis is een levensverzekering waar bij gedurende 12 of 16 jaar een bepaald bedrag per jaar aan premie wordt betaald. Het eindkapitaal van deze polis is

Van een lage spaarrente, naar een
hoog beleggingsrendement...

EEN HELE SPRONG?

vooraf gegarandeerd, omdat de rente (ca. 9,5% netto) gedurende de gehele looptijd door OHRA wordt gegarandeerd. Het vertegenwoordigt een hoog spaarrendement, gebaseerd op Australische dollars.

Na 12 of 16 jaar weet u dus precies

financiële reserve beschikt, of die vrij snel opbouwt, dan is de vraag wat u met het geld moet doen, niet zó eenvoudig te beantwoorden.

hoeveel dollars u ontvangt. De tegenwaarde in gulden op het moment van uitkeren, hangt af van de dan geldende dollarcoers.

Zeker niet als u risico's wilt mijden (wat moeilijk is), en een gegarandeerd hoog rendement wilt (wat nog moeilijker is) en bovendien extra belastingheffing wilt voorkomen (wat vrijwel onmogelijk is).

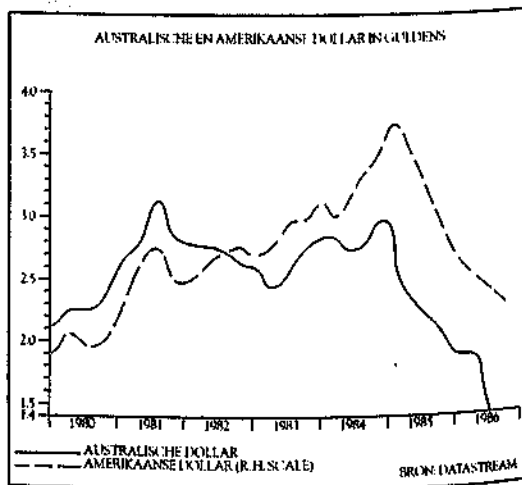
Als al daalt de – nu al zeer lage – koers over 16 jaar tot bijna de helft; het rendement zal altijd nog hoger zijn dan bij conventioneel sparen.

Toch is het maar een kleine stap naar de oplossing: de nieuwe Australische Dollargarantiepolis van OHRA. Deze belegging – in de vorm van een premiebetalende levensverzekering – combineert een hoog gegarandeerd rendement met fiscale zekerheid. Die garanties kan OHRA geven dankzij specifieke beleggingen bij eersteklas Nederlandse debiteuren, die op hun beurt weer aan OHRA garanties hebben verschaft.

Dat is nu het gevolg van het feit dat premiebetalende polissen met deze looptijd zijn vrijgesteld van belasting.

OHRA Australische Dollargarantiepolis. Hoog renderend en fiscaal veilig.

De OHRA Australische Dollar-

Het historisch moment is nu!

Monetaire specialisten zijn het erover eens dat de koers van de Australische dollar zich op dit moment op een historisch dieptepunt bevindt. De rente staat echter in Australië nog steeds hoog, maar was tot voor kort nog veel hoger. Een verdere rentedaling valt dan ook te voorzien. Een koersherstel eveneens.

Aangezien het rendement van de Australische Dollargarantiepols afhankelijk is van de rente in Australië op het moment van afsluiten, is het verstandig om nu de beslissing te nemen.

Vooral ook omdat de niet onwaarschijnlijke koerswijzingen uw totale rendement nog eens op een spectaculaire wijze kunnen verhogen!

Samengevat zijn de belangrijkste voordelen om nu de OHRA Australische Dollargarantiepols af te sluiten:

- De hoge rentestand. (ca. 9,5% netto rente)
- Een lage koers, dus extra winstkansen.
- Uw rendement is gegarandeerd en belastingvrij.

Heeft u een financiële reserve of kunt u die snel opbouwen dan verdient het aanbeveling snel meer informatie te vragen bij OHRA. Wij sturen u duidelijke en uitgebreide informatie. Hierin staat ook alles over de eveneens aantrekkelijke Amerikaanse Dollargarantiepols (ca. 7,10% netto rente), de bijzondere belastingaftrek-mogelijkheden door toepassing van de lijf-rente-clausule, overige verzekerings-aspecten enz.

Stuur nu de bon op of bel. U verdient eraan! Tel. 085-249 249 (maandag tot en met donderdag ook 's avonds tot 9 uur)

Bon voor gegarandeerd hoog spaarrendement, plus forse kans op winst.

Stuur mij alle informatie over de OHRA Dollargarantiepols en een persoonlijke rendementsberekening.

Naam _____ M/V
Straat _____
Postcode/Plaats _____
Beroep _____
Telefoon _____ Geb.datum _____

De informatie die ik bij OHRA aanvraag, verplicht mij tot niets. Ik krijg geen ongevraagd huisbezoek. Deze bon in een open envelop zonder postzegel sturen naar:
OHRA Verzekeringen, Antwoordnummer 3344,
6800 ZA Arnhem.

OHRA

DOE-HET-ZELF IN VERZEKERINGEN.

085 249 249

OPEN MIND FESTIVAL 1986

Van 18 tot 23 november was in Kerpen, vlak bij Keulen, het eerste OMF. Deze manifestatie was georganiseerd door FREENETWORK, waarvan André Spies de initiatiefnemer is. Veel werk voor het weislagen van dit feest is verricht door Wolfgang Scheel.

Het OMF vond plaats net twee weken na het geslaagde studieweekend van het Libertarisch Studie Centrum in Kalterherberg en de uitreiking van de BENELUX LIBERTARIAN AWARD aan de Belgische vice-eerste-minister Guy Verhofstadt.

Daarom was het voor ons moeilijk ons voor het hele festival vrij te maken. We wilden het echter toch niet helemaal missen, en op donderdag 20 november gingen Riet en ik naar Kerpen.

Omstreeks lunchtijd betraden we de "Schuetzenhalle". Onze eerste indruk was een beetje vreemd. Een grote lege hal met aan het eind een boekenstand met één persoon, en een podium waarop een aantal slaapzakken en wat muziekinstrumenten lagen.

We werden bijzonder vriendelijk ontvangen en daarbij bleek dat er achter deze hal een paar ruimtes waren waarin het festival zich afspeelde. Toen wij aankwamen, was men dichtbij het einde van een sessie over Boeddhisme.

De eerstvolgende lezing van André Spies zou handelen over het eten van rauw voedsel cq. de gevaren van het eten van gekookt voedsel.

Deze lezing bleek verzet te worden naar zondag, zodat we die niet hebben gehoord. Voor ons niet zo erg, daar we hierover al een "privé-lezing" van André hadden gehad.

We kregen daardoor iets meer de gelegenheid om contacten te leggen met de andere deelnemers. Daarbij viel op de enorm grote verscheidenheid aan personen. Van "punk" tot "driedelig donker streepjespak", (als dat al een maatstaf is!).

De eerste sessie die we echt mee-maakten, was een praktische oefening in "rebirthing". Hoewel we de lezing over deze methodiek op de vorige dag niet hadden gehoord, besloten we om de sprong te wagen en toch mee te doen.

Het bleek te gaan om een soort ontspannings-oefening met behulp van diepe ademhaling. Hoewel sceptisch, moet ik toegeven dat er toch frappante reacties van de deelnemers kwamen. Het voert te ver om daar hier op in te gaan.

De trainer, Achim Wolschner, bracht het heel interessant en na afloop heeft hij zich bereid verklaard om deze methodiek ook eens in Nederland of België te demonstreren.

Een compleet ander onderwerp werd daarna behandeld door een natuurkundige uit Berlijn, Sven Mielordt. Hij sprak over Tachyonen en vrije

energie. Voor de ontwikkeling daarvan heeft hij al 600.000 mark bij elkaar, (geheel op de vrije markt en geen subsidie!). En er zijn al octrooien aangevraagd. Hij bracht het onderwerp zeer overtuigend. Zelf moest ik gedurende de lezing denken aan de motor van John Galt! ("Atlas Shrugged")

De (late) avondsessie werd weer gegeven door Achim Wolschner en was een seminar over de oorzaken van de oorlog. Via heel andere wegen kwam hij ook tot dezelfde conclusie als Ayn Rand in haar essay: "The roots of war", namelijk dat individuen geweld tegen elkaar initiëren. Zolang we dat accepteren van individuen, of van de "overheid", zal dat niet ophouden aan de grens. En dan is er oorlog.

De vrijdag was geheel gewijd aan financiële zaken. Goudstandaard, geld-vrijheid, geldsystemen, rente-

problematiek e.d.

Tussen de bedrijven door werd er voor eenvoudig maar goed en goedkoop eten gezorgd. Natuurbrood met kaas, koude schotels, reformzuurkool e.d.

Wij vonden het jammer dat we op dit zeer gevarieerde festival niet nog wat langer konden blijven.

Het aantal deelnemers varieerde ook van sessie tot sessie tussen de 25 en de 50. Men verwachtte in het weekend grotere aantallen, dan was er 's avonds ook muziek. In totaal zullen wel een 200 personen het festival bezocht hebben.

Een volgende keer hopen we er beslist langer bij te zijn, en ook dat we er dan meer Belgen en Nederlanders zullen zien.

Hub Jongen.

WINNAARS EN VERLIEZERS

door
Brian Summers.

Het lijkt allemaal zo voor de hand liggend. Tegenover elke winnaar moet een verliezer staan. Dit is het geval in sport, gokken, liefde en oorlog. Zou het ook niet kunnen gelden in de economie?

Maar, in de economie blijkt, wat op het eerste gezicht voor de hand liggend lijkt, vaak vals te zijn. Stel dat je een broodrooster voor f 60.= koopt. Je koopt het omdat je denkt dat het ding, voor jou, meer dan die f 60.= waard is. Jij wint bij de transactie, anders zou je niet kopen. Je bent winnaar. Maar de verkoper is ook winnaar. Hij verkoopt het broodrooster omdat hij f 60.= meer waard vindt dan zijn apparaat. Als hij dat niet zou vinden, dan zou hij het niet verkopen.

In dit eenvoudige voorbeeld zijn beide partijen, vanuit hun eigen standpunt bekeken, winnaars. En dit gaat op voor elke

transactie, die vrijwillig wordt aangegaan, en waarin geen fraude en dwang voorkomen. Maar soms lijken voorbeelden wel wat ingewikkelder. Veronderstel bijvoorbeeld dat het broodrooster in een ander land was gemaakt. Zou dat de zaak niet veranderen?

Zeker, het zou enkele details veranderen. Maar het basisprincipe blijft hetzelfde. De klant koopt alleen als hij daarmee denkt beter af te zijn. En hetzelfde geldt voor de verkoper. In de vrije handel zijn beide partijen winnaars. Dit principe helpt ons om iedere economische transactie te begrijpen. Als we iemand zien kopen, een baan zien nemen, of een contract zien afsluiten, zonder dat er dwang of fraude aanwezig is, dan weten we dat hij erop rekent te winnen.

Uit "The Freeman" bewerkt door W. Albada.

BOEKRECENSIE

ANTROPOSOFIE TER DISCUSSIE

Guy de Maertelaere

Het woord "antroposofie" duikt tegenwoordig steeds meer op in allerlei boeken en artikelen. Naarmate het onderwerp meer "in" is, wordt onvermijdelijk een deel van die belangstelling kritisch en zelfs ronduit afbrekend. De recente bundel "Antroposofie ter discussie" (Uitg. Vrij Geestesleven, Zeist) is een poging vanwege de antroposofen om een gedeelte van die kritiek op te vangen.

Maar eerst, zoals trouwens ook in het boekje zelf gebeurt, even een situering van het onderwerp. Omstreeks 1900, de tijd toen er op alle gebied heel wat giste in de Westerse wereld, kwam in kringen van de theosofische beweging in Duitsland, een zekere Rudolf Steiner op de voorgrond. Steiner zelf was een Oostenrijker, geboren in 1861. De theosofie was een door Mevrouw Blavatsky gestichte beweging, die de basiswaarheid welke aan alle grote wereldreligies ten grondslag lag, wilde kenbaar maken. In de praktijk ging ze echter nogal de Oosterse toer op. Na de dood van mevrouw Blavatsky werd deze tendens nog versterkt toen de (onlangs overleden) Indiër Krishnamurti in theosofische kringen naar voren werd geschoven als reïncarnatie van Christus en toekomstige leider van de beweging. Voor Steiner was al dat Oosters gedoe teveel en hij stichtte zijn eigen antroposofische beweging, die met name meer Westers-Christelijk geïnspireerd zou zijn. Vandaag is de antroposofie ongetwijfeld de theosofie in invloed voorbij geschoten, niet in de laatste plaats door Steiners veelomvattende research en werkzaamheid op terreinen als voedingsleer, geneeskunde, landbouw, volkskunde, architectuur, opvoedkunde. Vooral dit laatste is, met de Vrije Scholen, of Steinerscholen, een

sterke aantrekkingspool. Belangrijk daarbij is het feit dat Steiner zich bij de beoordeling van zijn resultaten beroept op de zgn. geesteswetenschappelijke methode, waarmee hij eigenlijk bedoelt: zich door een bepaalde meditatie naar hogere geestelijke niveau opwerken, vanwaar men de oplossing der problemen niet meer hoeft te "bedenken"; men "ziet" ze als het ware rechtstreeks. Het resultaat van zijn eigen "schouwingen" op allerlei gebied heeft Steiner zorgvuldig weergegeven. Aan zijn volgelingen raadt hij aan hetzelfde te doen en hun conclusies te vergelijken. Wat er in werkelijkheid zou gebeuren ligt natuurlijk voor de hand. Ontzettend weinigen deden zelfs maar een poging om Steiners (trouwens zeer moeilijke) geesteswetenschappelijke meditatie toe te passen, laat staan dat ze erin slaagden. Wat ze met des te meer ijver deden was zich de teksten van zijn geschriften en redevoeringen aanschaffen en de inhoud ervan, al dan niet kritiekloos, overnemen. Zoals reeds gezegd, vind ik de inhoud op vele gebieden zeker niet gek, integendeel, maar het feit is toch dat Steiner ergens fundamenteel in zijn opzet mislukt is. Zijn geesteswetenschappelijke methode staat vandaag nergens. De meeste antroposofen zijn mensen met een (gelukkig wat verruimde) wetenschappelijke (maar geen GEESTESwetenschappelijke) aanpak, terwijl mensen die mediteren (en ook HUN aantal neemt steeds toe) gewoonlijk Zen of Yogameditatie doen, maar geen antroposofische meditatie.

En zo komen we dan, na deze ietwat lange, maar wellicht noodzakelijke inleiding, tot bovenvermeld boekje, en met name tot een ietwat storend aspect ervan: het met alle geweld willen vasthouden aan het idee van de gulden midden

weg tussen de "materialistische wetenschap" enerzijds en het "zweverige" van bepaalde alternatieve denkwijzen anderzijds. Wanneer bijvoorbeeld een commentator wijst op de opgang van het zogenaamde mythische denken en daar de antroposofie wil bij aansluiten, volgt niet de door mij verhoopde reactie, die onder meer zou wijzen op het belang en de waarde van dat mythische denken, doch het wordt eerder zoiets als "Je bedoelt toch niet dat dit op ONS slaat?"; hetzelfde gebeurt naar aanleiding van het "transpersonale congres" in september 1984 te Brussel, waaraan nochtans mensen als Nobelprijswinnaar Prigogyn deelnamen.

Ook hier is de antroposofische reactie iets in de aard van: Ja, de ANDERE deelnemers aan het congres waren inderdaad maar een raar soort. Zelf onthield ik jarenlang een correspondentie met een vooraanstaand Belgisch antroposoof, eerst vanuit rationalistisch-positivistische benadering en later, na lange onderbreking en grondige wijzigingen in mijn eigen ideeën, vanuit een meer mystieke en onder meer Zenboeddhistische benadering. Maar mijn nieuwe, "ruimere" aanpak oogste al evenmin waardering als mijn vroegere eng-positivistische: zolang ik niet bij de zuivere Steinerleer aanbelandde hoefde ik niet op veel sympathie te rekenen. Een benadering die men dan ook vaak in dit boekje aantreft is: zich richten tot de "serieuze" wetenschap maar, als er kritiek van die kant komt, reageren met: pas eerst eens de geesteswetenschappelijke methode toe en dan kunnen we verder zien!

Aan "alternatieve" benadering maakt men zich niet vuil, en vermits de meeste universiteitsprofessoren wel niet onmiddellijk enkele jaren verlof zonder wedde zullen nemen om de bovenzintuiglijke werelden te gaan verkennen, zit men ook aan die kant veilig.

Twee artikelen in de bundel worden besteed aan de problemen van rassen en volkeren, wat zeker te begrijpen valt, daar linkse critici de antroposofische

leer terzake met die van het nazisme hadden vergeleken. Steiner hechtte veel belang aan ras en volk. Elk daarvan heeft zijn eigen kenmerken en bestemming in de werelrevolutie. Een van zijn boeken handelt zelfs over de "volkszielen". Terecht verwerpen de antroposofen de beschuldiging dat dit automatisch "racisme" in de pejoratieve betekenis impliceert. Naar mijn gevoel zondigen ze zelfs in de andere richting door bijvoorbeeld te stellen dat de verschillende rassen en volkeren gelijkwaardig zijn (dit veronderstelt namelijk een gemeenschappelijke waardemeter die er mijns inziens niet is). En bovendien voorziet en wenst Steiner voor de toekomst het tot stand komen van één enkel mensen ras, een mondiale "melting pot". Die evolutie lijkt mij alvast weinig wenselijk, hoewel als voorspelling helaas realistisch. Tegenover het kosmopolitische ideaal, dat een van de redacteurs naar voren schuift, zou ik dan ook dat van de kleine gemeenschappen en van de verscheidenheid TUSSEN die gemeenschappen naar voren schuiven.

In de bijdragen over het mythische denken wordt de gerichtheid op het verleden van dit denken eveneens gecontrasteerd met de toekomstgerichtheid van de antroposofie. Dat klinkt goed, maar... mijns inziens heeft de wereld meer nood aan mensen die nog contact met het verleden hebben dan aan vernieuwers.

Op maatschappelijk gebied zullen libertariërs met belangstelling lezen dat "(deze vereniging) probeert elke collectieve meningsvorm, elk collectivisme in de ontwikkeling van visies en gedachten te vermijden en zo nodig tegen te gaan. Zij is een anti-machtvereniging." (blz. 7), maar ook de bekende "antroposofische driegeleding" duikt weer op: "Wij zijn vrij en optimaal individueel binnen het gebied van het geestesleven, wij zijn volstrekt gelijk aan alle anderen voor het politieke rechtsleven, en wij hebben in allerlei verhoudingen van broederlijkheid en zusterlijkheid met elkaar te maken in het economisch leven." (blz. 67). Deze op

splitsing van de maatschappij in drie afzonderlijke terreinen, waar dan telkens verschillende principes heersen, is heel kunstmatig. Steeds weer zal men op problemen stoten die zowel juridische en economische en geestesaspecten vertonen.

Mijn conclusie, die meer over de beweging als geheel dan over dit boekje gaat: de antroposofie lijkt me een positief fenomeen als een van de vele alternatieven voor onze technocratische denkwijze en maatschappij, ook en vooral

door de praktische activiteiten die ze ontwikkelt: de biologisch-dynamische landbouw, de voedingsleer, de Steinerscholen. Maar opte veel gebieden wil ze de kool en de geit sparen. En wie, terloops gezegd, "bewustzijn op hogere gebieden" (de titel van Steiners basiswerk voor het toepassen van de geesteswetenschappelijke methode) wil, zou ik alvast niet dat boek als handleiding aanraden.

Antroposofie ter Discussie, Zeist, Uitg. Vrij Geestesleven, 92 p. f 15,-.

P.L. NEUT'S KOLOM

Graag wil ik deze gelegenheid gebruiken om sommige Vrijbrief-lezers hartelijk te bedanken! Naar aanleiding van mijn vorige en eerste stuk in jullie Vrijbrief heb ik een groot aantal aanmoedigende en dankbare reacties ontvangen.

Dhr. R. Lubbers te Gv. schreef blij te zijn met een sociaal artikel. Hij was het a-sociale karakter van de Vrijbrief beu. Mijn roep om meer regelgeving was hem uit het hart gegrepen! Hij belooft daar dan ook zijn best voor te doen.

Dhr. J. den Vuil te Asd was erg blij met mijn idee om een "Collectivist Man of the Year Award" uit te gaan reiken. Hoewel er enige bezorgdheid bij hem bestond voor het mogelijke discriminatieve karakter van zo'n prijs (voor vrouwen, ethnische minderheden, en domme meerderheden) is hij bereid zitting te nemen in onze nominatie-commissie.

Jammer genoeg was er ook enige kritiek op mijn artikel. Eén lezer schreef dat zij vond dat er meer gekeken moet worden naar de goede bedoelingen van regeringsleiders en minder naar de effecten van hun daden, zoals wetgeving. Immers, wij hebben toch allemaal altijd het beste voor. Je hebt nu eenmaal niet alles in de hand.

Althans nog niet.

Maar we doen ons best!

En om me hier in te steunen heb ik een aantal illustere mensen om me heen

verzameld, voortaan noemen we ons: het KOLLEKTIEF. Ik sta er gelukkig niet meer alleen voor! In eerste instantie hebben de heren G. Kwets, Ben Boos, S. Eikerd, en de dames B. Dissel, B. Moei, en mejuffrouw Mani Pulatie zich aangemeld als leden van ons kollektief.

Onze eerste bijeenkomst te Amsterdam was een reuze succes. Het Kollektief bruist van activiteiten. Onse eerste doel was opheffing van de "Kring" (lees: kring) Amsterdam.

Voor individualiserende acties hoeven we wat hen betreft niet meer bang te zijn. Nu maar de kringen Schiedam en Echteld een beetje "helpen"!

U schrikt hier waarschijnlijk van. In mijn eentje zou ik hier ook nooit voor uit hebben durven komen. Gelukkig ben ik nu deel van het Kollektief, en kan ik mijn zorgen en verantwoordelijkheden met de groep delen.

Dankzij het Kollektief kunnen we nu met een echte Kolumn komen: P.L. Neut's Kolom, oftewel Kollektivistische Omnibus. Hiermee willen we de Vrijbrieflezers, gelukkig niet veel, ook wat betere gedachten overbrengen. Wat minder "ikke, ikke, ikke en de rest kan stikken!" maar meer: "Wij zijn wij, blij en vrij, ik alleen is geen!" Nu slechts een Kolom, straks de gehele Vrijbrief!

P.I. Neut

Als we stellen dat de prijs van iets bepaald wordt door wat koper en verkoper op een bepaald moment overeenkomen, dan is voorwetenschap niet slecht. Beiden hebben de vrijheid niet te (ver)kopen, meer te onderzoeken, gokken of niets te doen. De voorwetenschapper is daarbij, gezien zijn wetenschap, vaak bereid wat meer te betalen dan de gemiddelde marktprijs. Dus toch : het voordeel van de ander ?

Samengevat :

- het hoeft niet geregeld te worden
- het kan niet geregeld worden
- als het geregeld wordt, werkt het averechts.

Tot slot nog een van de meest ironische voorwetenschap zaken - onlangs in de VS :(daar is dat strafbaar).

Een meneer die er zijn vak van maakt te investeren in overnames krijgt een boete van zo'n 50 miljoen \$. Dat is ongeveer de geschatte winst die hij met een aantal transakties met voorwetenschap gemaakt heeft.

Daarnaast heeft die meneer nog wat miljoentjes in aandelen.

Het ironische is nu dat hij zijn 'gewone' aandelen eerst mocht verkopen, alvorens bekend gemaakt werd dat hij die boete kreeg.

Over voorwetenschap gesproken !

Een van onze adverteerders biedt een Australische \$ garantiëpolis aan.

Dit is te vergelijken met die beroende koopsompolissen.

Twee zaken zijn hierbij van belang:

- a) de Ohra is een van de zeldzamen die in Aus. \$ een aanbieding maakt
- b) de hier bedoelde polissen houden een minimum van 12 jaar in. Dat betekent dat als U dit jaar aftrekbaar f. 16.000,- stort, U de volgende 12 jaar minstens elk jaar f 3.200,- (=20%) moet storten.

Het grote voordeel is de hoge rente. Nadeel is de mogelijke daling van de Aus. \$ en hoewel die al groot is geweest wil dit niet zeggen dat dat niet verder gaat. Maar gemiddeld mag de Aus. \$ in 12 jaar nog 40 % zakken en U speelt nog gelijk t.o.v. andere polissen in Ned. guldens. U kunt ook mij hierover bellen op 03444 - 2121.

AGENDA

8 jan.: Kring Rotterdam, bijeenkomst in de Ark, Schiedam Noord. De volgende bijeenkomsten: 5/2; 5/3; 2/4; 7/5 en verder iedere eerste donderdag van de maand.

12 jan.: Kring Echteld. Op deze kringavonden wordt het boek Super Parents Super Childern van Frances Kendall besproken. Per avond wordt er een aantal pagina's besproken, zodat na een aantal maanden het geheel kan worden afgerond. Verder iedere 2e maandag van de maand.

Voor nadere informatie kunt U bellen:
Libertarisch Centrum Nederland:
03465-64994
Kring Rotterdam/Schiedam:
010- 426.87.02
Kring Het Gooi/Midden Nederland:
03444-2121

INFORMATIE

Abonnement op de Vrijbrief (8 nrs/jaar elk nummer 16 tot 20 p.)
NEDERLAND: f 40,-, Abonneren door storting op bankrekening DE VRIJBRIEF, Amrobank 46.24.31.320, (Giro 8238 AMRO Amsterdam) of per cheque aan Libertarisch Centrum, Antwoordnummer 551, 3100 WB Schiedam.
BELGIE: BF 700,-, Bank J. van Breda, Antwerpen nr. 645.1240465.64, of per cheque aan Libertarisch Centrum, Herenthalsebaan 109, 2100 Deurne

DE VRIJE MARKT _____ _____ IN EEN ONVRIJE ECONOMIE

Op het ogenblik staat weer enorm in de belangstelling het zogenaamde "handelen met voorweten schap" op een of andere effectenbeurs.

Hier wordt mee bedoeld dat soms handelaren of beleggers aandelen kopen of verkopen, terwijl ze meer weten dan het grote publiek.

Misschien heeft een directeur zijn mond voorbij gepraat, of, wat tegenwoordig vaker voorkomt gezien de complexiteit van een overname :de zijdelings betrokkenen praten hun mond voorbij.

Dat zagen we o.a. bij Gist Brocades.

Wanneer iemand van zijn voorwetenschap gebruik maakt, kan hij daar grote winsten mee maken.

Namelijk, als zijn voorwetenschap correct bleek.

Veel mensen vinden dit niet juist. Dat de gebruiker van die wetenschap ook wel eens grote verliezen kan maken, vergeet men gemakshalve.

Een ander aspect is . Wat is die "wetenschap"? Zelf heb ik ooit eens een lijstje van farmaceutische bedrijven in de VS gemaakt en die gerangschikt op aantrekkelijkheid voor overname door AKZO. Dit door te kijken naar totale waarde markt, rendement, etc. etc.

Van de bovenste 4 zijn er nu inmiddels 3 overgenomen tegen veel hogere prijzen dan toen (zij het niet door AKZO) en ik heb toch echt niet met al die 3 directeuren geluncht.

Wel had ik informatie opgevraagd en gesprekken gevoerd op allerlei nivo's. Het kan best zijn dat ik zo tijdens die studie bewust of onbewust wat heb opgevangen. Is dat dan voorwetenschap ? En als dan uiteindelijk gebeurt wat ik hoop (stel 2,5 jaar later) was het dan ook voorwetenschap ?

U ziet het : een nogal glibberig en moeilijk met feiten te staven geheel.

Wat U ook heeft kunnen zien is, dat zodra er een probleem is, of iets als probleem ervaren wordt, men onmiddellijk vindt dat "de overheid" het maar weer moet regelen.

En reken maar dat die overheid graag regels en wetten maakt voor zo'n beetje het laatste vrije in de markt, n.l. de beurs.

HET LIBERTARISME is een filosofie en een wereldbeweging. Het erkent zowel op theoretische als op praktische gronden dat het principe van de individuele vrijheid ieders hoogste goed is. En dit op alle gebieden, sociaal, economisch, politiek, moreel.

Daarom streeft het Libertarisme naar een zo breed en zo consequent mogelijke toepassing ervan.

Dit houdt ondermeer in het bouwen aan een vrije wereld waarin vrede is, niet alleen tussen mensen van verschillende landen, maar ook tussen mensen met verschillende opvattingen, in verschillende omstandigheden, met verschillende taal, opvoeding en beroep.

Om dit doel naderbij te brengen is het noodzakelijk dat steeds meer mensen het VRIJHEIDSIDEAAL begrijpen en willen toepassen.

De VRIJBRIEF tracht hieraan bij te dragen door het verstrekken van informatie over gebeurtenissen in de Libertarische beweging.

Ook biedt de VRIJBRIEF een FORUM waar ieder zijn of haar visie onder eigen verantwoordelijkheid kan uiteenzetten (uiteraard binnen de mogelijkheden van de beperkte plaatsruimte).

De VRIJBRIEF betekent tevens een band tussen gelijkgezinde personen in de BENELUX en daarbuiten, die streven naar een betere wereld met vrijheid, rechtvaardigheid en vrede.

Uw vrijheid bestaat slechts voor zover zij wordt verdedigd en dat doet niemand beter dan U, BEGIN ER DAAROM NU AAN.

Verantwoordelijke uitgever
van de VRIJBRIEF: H.J. Jongen,
Statiestraat 57/b.3, B-2180 Kalmthout.
